07 Schriftelijke vragen Programmabegroting 2027-2030 Programma 7

Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
1.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 1* De lasten én baten voor afval stijgen door hogere bijdragen aan RD4. Welke invloed heeft de gemeente nog op deze stijgende kosten en welke besparingsmogelijkheden zijn onderzocht? **Antwoord** De grootste stijging wordt veroorzaakt door exogene factoren (bijv. brandstofprijzen). De overige stijgingen zijn normale indexaties (bijv. CAO-onderhandelingen). In de begroting van Rd4 is hier een toelichting op gegeven. In de begrotingscyclus wordt er met de werkgroep financiën, de werkgroep beleid en Rd4 jaarlijks gekeken naar mogelijke besparingen. In deze 2 werkgroepen is van elke GR Rd4 gemeente minstens 1 ambtenaar vertegenwoordigd. Ter besparing is dit jaar bijv. de frequentie van de GFT-inzameling in de wintermaanden verlaagd. Vanuit de Rd4 organisatie wordt datagedreven gewerkt en wordt de dienstverlening continue geoptimaliseerd, van bedrijfsprocessen tot routeoptimalisatie. Voor het begrotingsproces 2028 wordt wederom deze werkwijze om te kijken naar besparingen toegepast.
2.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 2* Het afvalscheidingspercentage blijft achter bij de norm. Welke aanvullende maatregelen neemt het college om de doelstelling alsnog te behalen? Heeft de keuze om het restafval niet meer per kilogram te factureren hierin negatieve gevolgen gehad? **Antwoord** Vanuit het VANG-programma van de Rijksoverheid wordt sinds 2025 een jaarlijks een doelstelling recyclingpercentage benoemd en gemonitord. Deze indicator geeft aan wat er daadwerkelijk is ingezameld en wat het rendement hiervan is in het betreffende jaar. Voor 2026 is de doelstelling 56%.

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		De gemeente Eijsden-Margraten scoort op dit moment 70%. Dit is een uittekende score. Ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten in Nederland scoort de gemeente Eijsden-Margraten op de indicatoren (resultaat, kosten, service) bij de top25 van Nederlandse gemeenten. De keuze om het restafval niet meer per kilogram te factureren heeft geen negatieve gevolgen gehad. Uit de 1e analyse blijkt dat er in het eerste halfjaar van dit jaar 60 ton minder restafval is ingezameld t.o.v. de vergelijkbare periode in 2025 (2026: 864 ton, 2025: 803 ton.) Daarnaast zijn er in het eerste halfjaar 2500 minder ledigingen van de restafvalcontainer geweest.
3.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 3* Het warmteprogramma wordt in 2027 opgesteld. Betekent dit dat inwoners per kern in 2027 duidelijkheid over hun toekomstige warmtevoorziening krijgen? Zo nee, wanneer dan wel? **Antwoord** Het Warmteprogramma beschrijft de gemeentelijke koers naar een duurzame, betaalbare en toekomstbestendige warmtevoorziening voor woningen, bedrijven en maatschappelijke gebouwen, met als langetermijndoel een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. Het Warmteprogramma vormt de beleidsmatige opvolger van de Transitievisie Warmte en vertaalt de landelijke klimaatdoelstellingen naar een realistische, gebiedsgerichte aanpak voor Eijsden-Margraten. Het Warmteprogramma richt zich op de volgende hoofdonderwerpen: - Inzicht in de huidige en toekomstige warmtevraag. - Beschikbare duurzame warmtebronnen. - Afwegingskader voor duurzame warmtealternatieven. - Gebiedsgerichte aanpak en prioritering. - Participatie en samenwerking. - Uitvoeringsstrategie en gemeentelijke regierol

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		De warmtetransitie is een meerjarige ontwikkeling die zorgvuldig, stapsgewijs en gebiedsgericht wordt uitgevoerd. Niet iedere kern of buurt heeft dezelfde uitgangspositie en daarom is er geen uniforme warmteoplossing voor de gehele gemeente. In het warmteprogramma wordt aangegeven welke warmtevoorzieningsmogelijkheden er geprefereerd zijn per kern. Dit zal eind 2027 (in concept) worden afgerond.
4.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 4* Welke kernen of wijken worden als eerste onderzocht binnen het warmteprogramma en wanneer verwacht het college de eerste concrete uitvoeringsvoorstellen aan de raad voor te leggen? **Antwoord** Tussen 2028 en 2030 wordt er toegewerkt naar de voorbereiding van de eerste wijkuitvoeringsplannen. De wijkuitvoeringsplannen vormen de praktische uitwerking van het Warmteprogramma. Waar het Warmteprogramma op gemeentelijk niveau richting geeft aan de warmtetransitie, beschrijft een wijkuitvoeringsplan hoe deze transitie in een specifieke kern, buurt of wijk daadwerkelijk kan worden gerealiseerd. Welke kernen of wijken hierin als eerst worden onderzocht zal blijken uit het Warmteprogramma dat einde 2027 (in concept) wordt afgerond.
5.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 5* Welke uitgangspunten hanteert het college om te voorkomen dat inwoners geconfronteerd worden met onrealistische of onbetaalbare oplossingen? **Antwoord** Voor het warmteprogramma wordt een afwegingskader opgesteld, waarin per wijk/kern de technische mogelijkheden, beschikbaarheid van bronnen, haalbaarheid en financiële gevolgen voor inwoners wordt uitgewerkt. Het bouwt voort op het warmtebronnenonderzoek en de milieueffectrapportage. Het Warmteprogramma maakt inzichtelijk welke duurzame warmtealternatieven per gebied kansrijk zijn, welke randvoorwaarden daarvoor gelden en waar de gemeente de komende jaren de eerste stappen kan zetten. Daarbij staan betaalbaarheid voor inwoners, keuzevrijheid waar

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		mogelijk, betrouwbaarheid van de energievoorziening en technische en maatschappelijke haalbaarheid centraal. Het Warmteprogramma is daarmee geen besluit om woningen op korte termijn van het aardgas af te sluiten, maar een beleidsmatig en strategisch kader voor een zorgvuldige overgang naar duurzame warmte.
6.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 6* Welke rol speelt betaalbaarheid als afwegingscriterium binnen het warmteprogramma? **Antwoord** Zie het antwoord op vraag 07-5; “Daarbij staan betaalbaarheid voor inwoners, keuzevrijheid waar mogelijk, betrouwbaarheid van de energievoorziening en technische en maatschappelijke haalbaarheid centraal”.
7.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 7* Het college noemt netcongestie als risico. Welke ontwikkelingen en voorzieningen binnen Eijsden-Margraten lopen momenteel risico op vertraging door beperkingen van het elektriciteitsnet? Welke concrete afspraken zijn gemaakt met Enexis om deze problemen te beperken? **Antwoord** Netcongestie heeft invloed op voornamelijk de woningbouw, maatschappelijke organisaties en instellingen, en bedrijven. De gemeente heeft weinig invloed op netcongestie. Voor de aanpak hiervan staan de systeembeheerders Tennet en Enexis aan de lat. Wel wordt er regelmatig bestuurlijk en ambtelijk overleg gevoerd met Enexis. Binnen deze vergaderingen wordt er o.a. gezocht naar locaties voor middenspanningstations en trafohuisjes die bijdragen aan het uitbreiden van het energienetwerk. Verder wordt op ambtelijk niveau met projectontwikkelaars en ondernemers het gesprek gevoerd over net ontlastende maatregelen die ertoe kunnen leiden dat ontwikkelingen toch door kunnen gaan. Voorbeelden hiervan zijn netbewust bouwen en het project Energiehub.
8.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 9* Er is in 2027 € 900.000 beschikbaar voor verduurzaming van slecht

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
	CDA	geïsoleerde woningen. Hoeveel woningen wil het college hiermee daadwerkelijk aanpakken? Hoe wordt gewaarborgd dat deze middelen vooral terechtkomen bij huishoudens met lage en middeninkomens? **Antwoord** Voor het Nationaal Isolatieprogramma is € 900.000 per jaar opgenomen in 2027 en 2028 (€ 831.000 in 2029 en € 871.000 in 2030), volledig gedekt uit een specifieke uitkering voor begeleiding en subsidies van de lokale aanpak. In totaal heeft de gemeente als streven om 1.556 woningen te isoleren. Deze doelstelling is gesteld door het Rijk. In de subsidieregeling, die momenteel nog in uitwerking is, wordt als voorwaarden gesteld dat de koopwoning onder de NHG-grens valt (€ 477.000). Verder wordt bij de communicatie specifiek aandacht besteed aan doelgroepsegmentatie. Hierbij worden specifiek lage- en middeninkomens benaderd middels communicatieacties binnen wijken.
9.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 11* De kosten van GGD, Rd4 en Omgevingsdienst blijven stijgen. Op welke manier houdt de raad voldoende grip op deze uitgaven en hoe voorkomt het college dat deze structurele kosten ten koste gaan van andere gemeentelijke prioriteiten? **Antwoord** De raad houdt grip via de begrotingen, jaarstukken en tussentijdse rapportages van de gemeenschappelijke regelingen. Deze worden aan de raad voorgelegd, waarbij de raad een zienswijze kan indienen. Zoals eerder toegelicht, worden gemeenten daarnaast via de kaderbrieven vroegtijdig betrokken bij financiële ontwikkelingen en worden de gemeenschappelijke regelingen kritisch gevolgd op nut, noodzaak en doelmatigheid.
10.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 12* De begroting beschrijft veel activiteiten rond gezondheid, duurzaamheid en energietransitie. Hoe kan de raad in de jaarrekening over 2027 objectief vaststellen dat deze investeringen daadwerkelijk hebben geleid tot betere resultaten voor inwoners? **Antwoord** Zie beantwoording van 07-09: “De raad houdt grip via de begrotingen,

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		jaarstukken en tussentijdse rapportages van de gemeenschappelijke regelingen. Deze worden aan de raad voorgelegd, waarbij de raad een zienswijze kan indienen. Zoals eerder toegelicht, worden gemeenten daarnaast via de kaderbrieven vroegtijdig betrokken bij financiële ontwikkelingen en worden de gemeenschappelijke regelingen kritisch gevolgd op nut, noodzaak en doelmatigheid".
11.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 13* Kan het college voor 2027 meetbare indicatoren opnemen voor: · Aantal geïsoleerde woningen; · Deelname aan preventieprogramma's; · Aantal burgerhulpverleners; · Reductie van restafval; · Luchtkwaliteit; · Voortgang energietransitie **Antwoord** Daar waar mogelijk en relevant kan het College voor 2027 meetbare indicatoren opnemen. 3 voorbeelden hiervan zijn: 1. Aantal geïsoleerde woningen: energielabels en aantal verleende subsidies binnen het aankomende subsidieprogramma Lokale Aanpak Isolatie per jaar. 2. Reductie van restafval: data-analyses Rd4 3. Luchtkwaliteit: monitoring/ analyse meetwaarden hiervan is taak van de Omgevingsdienst
12a.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 14* Stijgende GGD-bijdrage De lasten voor volksgezondheid stijgen van € 2,385 miljoen naar € 2,748 miljoen. Volgens de begroting hangt deze stijging voornamelijk samen met een hogere bijdrage aan de GGD Zuid-Limburg. - Kan het college inzichtelijk maken welk deel van deze stijging wordt veroorzaakt door loon- en prijsindexering, uitbreiding van wettelijke taken, nieuwe beleidsontwikkelingen en regionale afspraken binnen GALA, IZA en/of AZWA? **Antwoord** De stijging volgt uit de begroting van de GGD Zuid-Limburg (met name het onderdeel veilig thuis), die de raad eerder dit jaar heeft behandeld

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		en goedgekeurd. De onderbouwing, waaronder loon- en prijsindexering, wettelijke taken en regionale ontwikkelingen, is in die begroting opgenomen. Een ander deel is de opname van een SPUK. Het is wel van belang je te realiseren dat inkomsten en baten vanuit SPUKs niet apart moeten worden bekeken. Een Specifieke Uitkering (SPUK) is een rijksbijdrage die gemeenten ontvangen voor een vooraf bepaald doel. Deze middelen zijn niet vrij besteedbaar en mogen uitsluitend worden ingezet voor de activiteiten waarvoor ze zijn verstrekt. In de gemeentelijke begroting worden zowel de ontvangen SPUK-gelden (baten) als de bijbehorende uitgaven (lasten) opgenomen deze zijn per saldo neutraal. Indien de middelen niet volledig of niet conform de voorwaarden worden besteed, moet het niet-bestede of onrechtmatig bestede deel aan het Rijk worden terugbetaald. Hierdoor zijn SPUK-regelingen in principe budgettair en saldoneutraal: tegenover de ontvangen inkomsten staan gelijkwaardige uitgaven voor hetzelfde doel.
12b.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 14* - Welke concrete prestaties, activiteiten en maatschappelijke resultaten verwacht het college in 2027 van deze extra bijdrage aan de GGD Zuid-Limburg? **Antwoord** Het verstevigen van de organisatie Veilig Thuis omwille van de noodsituatie door oplopende meldingen is een van de belangrijkste prestaties in 2027.
13a.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 15* Preventie en gezondheidsverschillen - Welke gezondheidsopgaven hebben voor Eijsden-Margraten in 2027 prioriteit en op basis van welke lokale of regionale gezondheidsgegevens zijn deze prioriteiten vastgesteld? **Antwoord** De begroting verwijst naar het Regionaal Gezondheidsbeleid 2025-2031 met extra aandacht voor mentale gezondheid en een gezonde leefomgeving.

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		Dit zijn aandachtspunten die regionaal gelden en ook lokaal de nodige aandacht verdienen. Op basis van de lokale gezondheidsgegevens vraag het thema jeugd en middelengebruik prioritaire aandacht in onze gemeente. Om deze reden wordt er ook aan de hand van een Preventie- en handhavingsplan stevig ingezet op deze opgave. Zie ook antwoord vraag 15.
13b.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 15* - Welke concrete en meetbare doelstellingen hanteert het college in 2027 voor het terugdringen van gezondheidsachterstanden, het versterken van eigen regie, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het vergroten van de veerkracht van inwoners? **Antwoord** Onze regionale ambities en activiteiten blijven wij monitoren volgens de bestaande methodiek van de GGD. Bestaande instrumenten worden hiervoor gebruikt. De GGD brengt systematisch de gezondheid van inwoners in kaart en deelt de resultaten via de Gezondheidsatlas. Indicatoren zoals gezondheidsachterstanden, eigen regie, gezonde leefstijl en veerkracht zijn hierin opgenomen.
14a.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 16* Mentale gezondheid Het Regionaal Gezondheidsbeleid benoemt mentale gezondheid als een belangrijke pijler. - Welke concrete activiteiten worden in 2027 uitgevoerd ter bevordering van de mentale gezondheid van jongeren, volwassenen en ouderen, welk budget is hiervoor beschikbaar en welke resultaten wil het college hiermee bereiken? **Antwoord** De begroting noemt initiatieven gericht op mentale gezondheid, welzijnsconsulenten, welzijn op recept en regionale initiatieven, zonder afzonderlijk budget. In het Regionaal Gezondheidsbeleid blz. 38 staat opgenomen wat we regionaal gaan doen om de mentale gezondheid te verbeteren. Ook wordt in de regio gewerkt aan een Transformatieplan Mentale Gezondheid waarin er wordt samengewerkt met o.a. huisartsen en welzijnsorganisaties aan het verkennende gesprek om de druk op de

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		wachtlijsten GGZ te verminderen.
14b.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 16* - Op welke wijze worden scholen, verenigingen, welzijnsorganisaties en vrijwilligersnetwerken betrokken bij deze aanpak? **Antwoord** Zie antwoord vraag 14a. Samenwerking wordt met name gerealiseerd door bewustwording en signalering op alle vakgebieden aan te pakken.
15.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 17* Jongeren en middelengebruik - Welke lokale invulling geeft het college in 2027 aan het regionale Beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen en welke concrete resultaten wil het college tijdens deze bestuursperiode bereiken ten aanzien van alcoholgebruik, vapen, roken en drugsgebruik onder jongeren? **Antwoord** Aan de hand van het regionale uitvoeringsplan Preventie en Handhaving Jeugd en Middelen 2025-2028 wordt uitvoering gegeven aan dit beleidsplan. Dit uitvoeringsplan is terug te vinden op onze gemeentelijke website. Daarnaast is er een lokale paragraaf voor de gemeente Eijsden-Margraten opgesteld waarin we uitleggen waar onze focus in 2025 t/m 2028 op ligt. In 2025 is dit uitvoeringsplan en lokale paragraaf met uw gemeenteraad gedeeld. De vaststelling van dit uitvoeringsplan incl. lokale paragraaf is een bevoegdheid van het college.
16a.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 18* Gezonde leefomgeving - Op welke wijze wordt gezondheid meegewogen bij woningbouwontwikkelingen, ruimtelijke plannen en de inrichting van de openbare ruimte? **Antwoord** De begroting noemt een gezonde leefomgeving als aandachtspunt in het Regionaal Gezondheidsbeleid. De toetsing aan gezondheid is vastgelegd in de Omgevingswet en wordt bij de motivering via de ETFAL (evenwichtige toedeling van functies aan locaties) meegenomen. Ook wordt de beleidsmedewerker gezondheid

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		bij de afweging als adviseur betrokken.
16b.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 18* - Beschikt de gemeente over een afwegingskader of methodiek om gezondheidseffecten van ruimtelijke ontwikkelingen te beoordelen en toe te passen in besluitvorming? **Antwoord** De begroting noemt geen afwegingskader voor gezondheidseffecten. Op het moment dat de beleidsmedewerker gezondheid betrokken wordt als adviseur bij ruimtelijke ontwikkelingen, worden deze getoetst en beoordeeld aan de hand van de landelijke Kernwaarden voor een gezonde leefomgeving van de GGD GHOR Nederland. Dit afwegingskader is aangevuld met lokale beleidsstukken en uitgangspunten waaraan ruimtelijke ontwikkelingen getoetst moeten worden. Denk hierbij aan het Speelplan zoals benoemd in Programma 5 vraag EML 10c.
17.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 19* Verenigingen en maatschappelijke organisaties Het coalitieakkoord benadrukt het belang van sport, ontmoeting, verenigingen en maatschappelijke netwerken voor gezondheid en preventie. - Hoe worden sportverenigingen, cultuurverenigingen, gemeenschapshuizen en andere maatschappelijke organisaties concreet betrokken bij de uitvoering van het gezondheidsbeleid en welke activiteiten worden ingezet om via deze organisaties beweging, mentale gezondheid, ontmoeting en sociale verbondenheid te stimuleren? **Antwoord** De begroting noemt de inzet van sport en bewegen voor gezondheid, preventie en sociale verbondenheid en de samenwerking met maatschappelijke partners. Een concrete uitvoering hiervan is de aanpak TeamFit die in onze gemeente door de JOGG-regisseur en verenigingsconsulent wordt uitgevoerd. Zij zijn beide getraind als TeamFit-coach en gaan in gesprek met verenigingen en kantinebeheerders over een gezond verenigingsbeleid. Verenigingen krijgen regelmatig de vraag van onze verenigingsconsulent of zij hier ondersteuning in wensen.

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
18a.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 20* Monitoring en verantwoording - Op welke wijze wordt de raad periodiek geïnformeerd over de uitvoering van het Regionaal Gezondheidsbeleid, de afspraken uit het AZWA en de inzet van eventuele SPUK-middelen voor gezondheid? **Antwoord** De raad wordt via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd. Over het Regionaal Gezondheidsbeleid wordt uw raad middels een tussenevaluatie in 2028 geïnformeerd over de voortgang en uitvoering. De Gemeentelijke Regiegroep Gezond Zuid-Limburg informeert uw gemeenteraad periodiek over de voorgang van het AZWA en de SPUK-middelen. Gegevens van de gezondheidsmonitor zijn doorgaans te vinden via Gezondheidsatlaszl.nl.
18b.	CDA EIJSDEN-MARGRATEN **CDA**	*Bron: CDA – Programma 7, vraag 20* - Is het college bereid jaarlijks een lokale gezondheidsrapportage of gezondheidsmonitor aan de raad aan te bieden, zodat inzicht ontstaat in resultaten, maatschappelijke effecten en de inzet van publieke middelen? **Antwoord** De gezondheidsmonitor van onze gemeente is openbaar te vinden via Gezondheidsatlaszl.nl.
19a.	EM Eijsden Margraten Lokaal **EML**	*Bron: EML – Leefomgeving – Volksgezondheid en milieu* Pagina 173: Vraag: Hoeveel woningen worden in 2027 daadwerkelijk geïsoleerd met ondersteuning vanuit het Nationaal Isolatieprogramma? En hoe worden huishoudens bereikt die de ondersteuning het hardst nodig hebben? **Antwoord** Voor het Nationaal Isolatieprogramma is € 900.000 per jaar opgenomen in 2027 en 2028 (€ 831.000 in 2029 en € 871.000 in 2030), volledig gedekt uit een specifieke uitkering voor begeleiding en subsidies van de lokale aanpak. In totaal heeft de gemeente als streven om 1556 woningen te isoleren. Deze doelstelling is gesteld door het Rijk. In de subsidieregeling, die momenteel nog in uitwerking is, wordt als voorwaarden gesteld dat de koopwoning onder de NHG-grens valt

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		(477.000 euro). Verder wordt bij de communicatieaanpak specifiek aandacht besteed aan doelgroep segmentatie. Hierbij worden specifiek lagen- en middeninkomens benaderd middels communicatieacties binnen wijken.
19b.	EML	*Bron: EML – Leefomgeving – Volksgezondheid en milieu* Vraag: Welke concrete resultaten worden in 2027 verwacht van de maatregelen tegen netcongestie en welke woningbouw- of bedrijfsontwikkelingen (mogelijk) vertraging op wanneer beoogde oplossingen uitblijven? **Antwoord** Netcongestie heeft invloed op voornamelijk de woningbouw, maatschappelijke organisaties en instellingen, en bedrijven. De gemeente heeft weinig invloed op netcongestie. Voor de aanpak hiervan staan de systeembeheerders Tennet en Enexis aan de lat. Wel wordt er regelmatig bestuurlijk en ambtelijk overleg gevoerd met Enexis. Binnen deze vergaderingen wordt er o.a. gezocht naar locaties voor middenspanningstations en trafohuisjes die bijdragen aan het uitbreiden van het energienetwerk. Verder wordt op ambtelijk niveau met projectontwikkelaars en ondernemers het gesprek gevoerd over net ontlastende maatregelen die ertoe kunnen leiden dat ontwikkelingen toch door kunnen gaan. Voorbeelden hiervan zijn netbewust bouwen en het project Energiehub.
20a.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Pagina 172: Wat doen we om de luchtkwaliteit te verbeteren? Het college geeft aan inwoners in 2027 actief te willen informeren over de Stookwijzer. Voorlichting alleen biedt echter geen garantie dat houtstook daadwerkelijk wordt beperkt, ook niet wanneer deze leidt tot rookoverlast en gezondheidsschade bij omwonenden. Vraag: Welke concrete, afdwingbare maatregelen overweegt het college om de uitstoot en overlast door particuliere houtstook terug te dringen? **Antwoord** Een afdwingbare maatregel is een juridische regel, verplichting of sanctie die door de overheid, een instantie of via de rechter kan worden opgelegd en zo nodig met dwang of straf kan worden doorgezet als

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		iemand zich er niet aan houdt. Voor houtstook is geen wettelijke bepaling opgenomen om de uitstoot van houtstook volledig ofwel gedeeltelijk (gebaseerd op de codes van de Stookwijzer) te verbieden. Dit resulteert erin dat de Stookwijzer alleen kan dienen als waarschuwing en niet als sanctiemiddel. Wanneer er herhaaldelijk overlast wordt gemeld op dezelfde locatie wordt er vanuit de gemeente wel een brief gestuurd naar de veroorzaker van de overlast. In deze brief wordt de inwoner geattendeerd op de overlastmeldingen en geïnformeerd over verantwoord stookgedrag.
20b.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Vraag: Heeft het college onderzocht welke mogelijkheden er zijn om houtstook bij ongunstige weersomstandigheden of in specifieke gebieden te verbieden, en waarom wordt hiervoor wel of niet gekozen? **Antwoord** Het College heeft vastgesteld dat er voor houtstook geen wettelijke bepaling is opgenomen om de uitstoot van houtstook volledig ofwel gedeeltelijk (gebaseerd op de codes van de Stookwijzer) te verbieden. Dit resulteert erin dat de Stookwijzer alleen kan dienen als waarschuwing en niet als sanctiemiddel. Wel is in de Algemene Verordening opgenomen dat houtstook is verboden wanneer de uitlaat aan de zijkant van een gebouw is gemonteerd.
20c.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Vraag: Is het college bereid om in het uitvoeringsprogramma Schone Lucht 2027 niet alleen voorlichting, maar ook de juridische, praktische en financiële haalbaarheid van verdergaande maatregelen te onderzoeken, met als doel de gezondheid van inwoners aantoonbaar beter te beschermen? **Antwoord** De te onderzoeken maatregelen in het Uitvoeringsprogramma dat in het kader van het Schone Lucht Akkoord op 19 maart 2027 zal worden ingediend neemt alle in de bovenstaande vraag benoemde aspecten mee.
20d.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Het college geeft aan in 2027 een uitvoeringsprogramma op te stellen in

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
	EML	het kader van het Schone Lucht Akkoord. Daarbij worden onder meer verkeer, mobiele werktuigen en houtstook genoemd. Eijsden-Margraten heeft echter ook te maken met grensoverschrijdende luchtverontreiniging vanuit de Belgische industrie en mogelijk met emissies van het vliegverkeer van en naar Luik-Bierset. Het college heeft deze problematiek eerder zelf benoemd. Vraag: Hoe worden deze grensoverschrijdende bronnen concreet meegenomen in het uitvoeringsprogramma voor 2027? **Antwoord** Het uitvoeringsprogramma van het Schone Lucht Akkoord benoemt een aantal thema's waarbinnen gemeenten en Provincies actie op kunnen ondernemen. Grensoverschrijdende bronnen worden niet concreet door het Schone Lucht Akkoord benoemd als thema binnen het Uitvoeringsprogramma. Het thema “EU-beleid en internationaal” is wel in het Uitvoeringsprogramma meegenomen maar dit loopt voornamelijk via de rijksoverheid. Het is voor ons helaas niet mogelijk om buiten dit kader te acteren. Wel blijft het college inzetten op het lobbyen bij de EU, de Rijksoverheid en Waalse buurgemeenten. Daar waar relevant werken we betreffende de grensoverschrijdende bronnen van luchtvervuiling samen met de gemeente Maastricht.
20e.	**EML**	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Vraag: Welke meetgegevens zijn beschikbaar over hun bijdrage aan de luchtkwaliteit in de verschillende kernen van Eijsden-Margraten en welke aanvullende metingen zijn nodig om deze bijdrage beter vast te stellen? **Antwoord** De luchtkwaliteit in onze gemeente wordt op twee verschillende manieren gemeten en gemonitord: 1. De Omgevingsdienst heeft een meetpunt in de kern Eijsden. Gezien Eijsden in het Maasdal ligt (meest kritische locatie binnen onze gemeente en direct grenzend aan regio Visé) en de luchtkwaliteit hier voldoet aan de Europese norm, is meten in andere kernen van onze gemeente op dit moment niet relevant. 2. Het CIMLK (Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit) doet

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		prognoses van luchtvervuiling door verkeersbewegingen.
20f.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Vraag: Welke concrete afspraken en acties onderneemt het college samen met de provincie Limburg, het Rijk en de Belgische bevoegde overheden om de uitstoot van deze bronnen te verminderen? **Antwoord** De begroting noemt het Schone Lucht Akkoord, waarin gemeenten, provincies en het Rijk samenwerken. Zoals eerder is aangegeven is het Rijk het voornaamste bevoegd orgaan voor het thema EU-beleid het kader van grensoverschrijdende bronnen. De gemeente heeft weinig tot geen bevoegdheid hierin. In samenwerking met gemeente Maastricht houden we vergunningsprocedures in grensregio's in de gaten. Indien relevant wordt er gezamenlijk beroep aangetekend tegen het vergunnen van milieu- en luchtkwaliteit belastende ontwikkelingen.
20g.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Vraag: Kan het college daarbij aangeven welke resultaten in 2027 worden nagestreefd, welke middelen hiervoor beschikbaar zijn en hoe de gemeenteraad over de voortgang wordt geïnformeerd? **Antwoord** Binnen het Uitvoeringsprogramma dat jaarlijks voor het Schone Lucht Akkoord zal worden opgesteld, wordt ook het thema monitoring benoemd. Jaarlijks rapporteren alle SLA-deelnemers over de voortgang van de uitvoering van maatregelen en pilots op het moment dat het Uitvoeringsprogramma is gestart (vooralsnog voorzien in 2027). Het Uitvoeringsprogramma zal aan de gemeenteraadmiddels een RIB ter kennisname worden gedeeld.
20h.	EML	*Bron: EML – Samenleving – Volksgezondheid en milieu, pagina 172* Vraag: Hoe voorkomt het college dat het uitvoeringsprogramma zich voornamelijk richt op bronnen waarop de gemeente zelf invloed heeft, terwijl de bijdrage van grensoverschrijdende industrie en luchtvaart aan de luchtverontreiniging onvoldoende wordt onderzocht of aangepakt? **Antwoord** Het college zet in op het lobbyen bij de EU, de Rijksoverheid en Waalse buurgemeenten. Daar waar relevant werken we betreffende de

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		grensoverschrijdende bronnen van luchtvervuiling samen met de gemeente Maastricht. Daarnaast houden we in samenwerking met gemeente Maastricht vergunningsprocedures in grensregio's in de gaten. Indien relevant wordt er gezamenlijk beroep aangetekend tegen het vergunnen van milieu- en luchtkwaliteit belastende ontwikkelingen.
21.	ODE **ODE**	*Bron: ODE – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* Op pag.75 (pdf) spreekt u over het zijn van een volledig circulaire gemeente in 2050. U spreekt vervolgens enkel over afval. Kunt u aangeven of in het door u benoemde budget ook (een stimulans voor cq. bijdrage aan) circulair bouwen is voorzien bij het realiseren van onze woningbouwopgave? En welk budget u begroot heeft voor het verbeteren van milieubelasting van maatschappelijke gebouwen? **Antwoord** Voor circulair bouwen is in de begroting geen afzonderlijk budget opgenomen. Daarnaast participeert de gemeente in kenniscentrum Hoogcruts waar onderzoek wordt gedaan naar de toepassingsmogelijkheden van biobased materialen in de bouw. Voor het verbeteren van de milieubelasting van maatschappelijke gebouwen in gemeente-eigendom is in deze begroting een investeringsbudget van € 142.000 per jaar opgenomen. Daarnaast worden waar mogelijk bij onderhoudswerkzaamheden verduurzamingsmaatregelen toegepast.
22.	PRO Eijsden-Margraten **PRO**	*Bron: PRO – Programma 7 – Omschrijving* Programma 7 - Volksgezondheid en milieu 162 Omschrijving 163 In het verleden waren er regelmatig problemen met ongewenste overstort van ongezuiverd rioolwater in bijvoorbeeld Noorbeek en de Voer. Afgezien van verslechterende waterkwaliteit en de daaruit resulterende risico's voor de volksgezondheid en landschappelijke schade, betekent dit dat we onze verplichtingen onder de Europese Kader Richtlijn Water -die per 2027 ingaat- niet op orde hadden. Vraag: Zijn die problemen inmiddels opgelost en, voor zover dat niet het geval is, is er voldoende budget gereserveerd om de benodigde

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
		maatregelen op korte termijn te nemen? **Antwoord** Volgens de paragraaf Kapitaalgoederen is er geen achterstallig onderhoud aan de riolering. In de investeringsplanning staan onder meer bergbezinkbassins in Noorbeek (2027 en 2028, deels in combinatie met Onderstraat/Pley). Het rioolbeleid is gericht op het zoveel mogelijk voorkomen van overstorten.
23.	PRO Eijsden-Margraten **PRO**	*Bron: PRO – Programma 7 – Omschrijving* Pag. 163: "Wettelijk kader: de gemeente beschermt, bevordert en bewaakt de biologische gezondheid van haar inwoners en zorgt voor een schone, duurzame leefomgeving". Vraag: Waarom is er in de aanpak niets opgenomen over pesticiden in de leefomgeving? (Onderzoeken tonen aan dat er diverse pesticiden-residuen te vinden zijn in onze woonruimtes en slaapkamers. PFAS-residuen zitten in ons bloed.) Hoe denkt onze gemeente hierin haar beschermende rol waar te maken? **Antwoord** De uitvoering hiervan is belegd bij de GGD Zuid-Limburg vanuit hun adviserende rol in de Medische Milieukunde. Zij hebben artsen in dienst die hierover kunnen adviseren.
24a.	PRO Eijsden-Margraten **PRO**	*Bron: PRO – Programma 7 – Milieu, klimaat en afval* Volksgezondheid 164 Milieu, klimaat en afval 168 Pag. 173: "Hoe betrekken we inwoners en bedrijven bij de energietransitie? De gemeente informeert ……etc. "; In de beleidsindicator is te zien dat het % hernieuwbare elektriciteit per inwoner binnen onze gemeente (29,3%) ver achterblijft bij het landelijk gemiddelde van 42,8% (bron Klimaatmonitor 2024). Vraag: Overweegt het college, naast alleen informeren, ook het ondersteunen van proactieve participatie van inwoners zoals b.v. coöperatieve energie-hubs per kern? **Antwoord** Op het moment dat inwoners proactief de participatie opzoeken zullen wij dit als gemeente vanzelfsprekend ondersteunen.

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
24b.	PRO Eijsden-Margraten **PRO**	*Bron: PRO – Programma 7 – Milieu, klimaat en afval* Pag. 178: “Wat doen we om de luchtkwaliteit te verbeteren?" Hier wordt met name houtstook genoemd als lokale maatregel. Vraag: Waarom is er in de aanpak niets opgenomen over de invloed van pesticiden op de luchtkwaliteit? (Onderzoeken tonen aan dat er diverse pesticiden-residuen te vinden zijn in onze woonruimtes en slaapkamers. PFAS-residuen zitten in ons bloed.) Hoe denkt onze gemeente hierin haar beschermende rol waar te maken? **Antwoord** In de Uitvoeringsagenda van het Schone Lucht Akkoord wordt landbouw aangewezen als thema. Binnen dit thema wordt niet verwezen naar pesticiden. Onze gemeente volgt de Uitvoeringsagenda van het Schone Lucht Akkoord.
25.	VVD Eijsden Margraten **VVD**	*Bron: VVD – Leefomgeving – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* Pagina 168 en 180 De begrote lasten voor afvalinzameling stijgen van €3.969.000 in 2026 naar €4.209.000 in 2027. Kan het college aangeven welke gevolgen deze kostenstijging heeft voor de afvalstoffenheffing van onze inwoners en welke mogelijkheden worden onderzocht om verdere lastenstijgingen te beperken? **Antwoord** De lasten voor afval stijgen door een hogere bijdrage aan Rd4. Het voorgestelde vastrecht stijgt in 2027 naar € 200 (eenpersoons) en € 256 (meerpersoons); de lediging van een minicontainer van 140 liter naar €9,80. Voor een voorbeeldhuishouden stijgt de afvalstoffenheffing van €371 naar € 383. Door de ambtelijke vertegenwoordigers van de 10 Rd4-gemeenten binnen de werkgroep Beleid en werkgroep Financiën en het management van Rd4 wordt continu gekeken naar efficiëntie- en besparingsmogelijkheden. Dit om de lastenstijgingen zoveel mogelijk te beperken.
26.	VVD Eijsden Margraten	*Bron: VVD – Leefomgeving – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* ‘Energie en warmtetransitie’ Pagina 170 Het college streeft naar een energie neutrale gemeente in 2050 en wil

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
	VVD	inwoners en ondernemers ondersteunen bij verduurzaming. Kan het college concreet aangeven hoe wordt gewaarborgd dat de energietransitie betaalbaar en haalbaar blijft voor inwoners en lokale ondernemers? En in hoeverre hierbij wordt ingezet op vrijwillige deelname en eigen initiatief? **Antwoord** Betaalbaarheid is een van de belangrijke pijlers van onze vastgestelde *Visie 2050 en Strategie 2030 Energie-, Warmtetransitie en Circulaire Economie*. Bij alles wat we doen, toetsen we aan deze pijler waardoor we blijven sturen op deze betaalbaarheid. Middels het aanvragen van provinciale- en rijkssubsidies ondersteunen we onze inwoners op het gebied van deze betaalbaarheid. Daarnaast speelt bewustwording bij inwoners en bedrijven een belangrijke rol in deze transitie. Het stimuleren van bewustwording en het bieden van advies en ondersteuning bij verduurzaming aan inwoners en het midden- en kleinbedrijf (mkb) krijgt onder andere vorm via het fysieke energieloket in onze gemeente.
27a.	VVD Eijsden Margraten **VVD**	*Bron: VVD – Leefomgeving – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* Pagina 172 'Hoe ondersteunen we inwoners en bedrijven bij verduurzaming?' Wat moeten we verstaan onder een soortenmanagementplan? **Antwoord** We ondersteunen onze inwoners en bedrijven met het fysieke energieloket binnen onze gemeente. Hier kunnen ze terecht voor alle vraagstukken die te maken hebben met energiebesparing, verduurzamen en warmte. De communicatie omtrent deze dienstverlening zal zorgvuldig en frequent worden uitgevoerd. Een soortenmanagementplan regelt ecologisch onderzoek en beschermingsmaatregelen voor kwetsbare diersoorten, zodat woningisolatie juridisch en ecologisch verantwoord kan plaatsvinden.
27b.	VVD Eijsden Margraten	*Bron: VVD – Leefomgeving – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* Het college onderzoekt de haalbaarheid van overkapte parkeerplaatsen. Met welk doel onderzoekt het college dit? Waar denkt het college hierin winst te halen? En welke locaties heeft het hierbij op het oog?

Nr.	Fractie	Vraag en antwoord
	VVD	**Antwoord** Het gemeentelijke haalbaarheidsonderzoek naar overkapte parkeerplaatsen wordt uitgevoerd vanuit RES Zuid-Limburg. Het doel hiervan is om de eigen opwek in onze gemeente te bevorderen en zodoende bij te dragen aan de energietransitie. Dit sluit aan bij de energieneutrale doelstellingen die we in de *Visie 2050 en Strategie 2030 energie-, warmtetransitie en circulaire economie*. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de parkeerplaats achter het gemeentehuis in Margraten aangezien dit een van de enige parkeerplaatsen in gemeentelijk bezit is die een hoge opwekpotentie heeft.
28.	VVD Eijsden Margraten **VVD**	*Bron: VVD – Leefomgeving – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* Pagina 172 'Hoe werken we toe naar een duurzame warmtevoorziening per kern?' Is de ambitie om dit programma in 2027 op te stellen niet te ambitieus? Is ons elektriciteitsnetwerk erop ingericht? Gaat hierbij niet eerst het optimaal isoleren van woningen aan vooraf? **Antwoord** Het vaststellen van het warmteprogramma in 2027 is wettelijk vereist binnen de wgiw die 1 januari 2027 in werking treedt. De optimalisatie van ons elektriciteitsnetwerk is een voortdurend punt van aandacht bij de verantwoordelijke partijen Enexis en Tennet. Het isoleren van onze bestaande woningvoorraad (LAI-programma) en nieuw te bouwen woningen is al separaat een belangrijk aandachtspunt in ons duurzaamheidsbeleid, conform de warmteladder.
29.	VVD Eijsden Margraten **VVD**	*Bron: VVD – Samenleving – Programma 7 Volksgezondheid en milieu* Pagina 180 De begrote lasten voor volksgezondheid stijgen van €2.385.000 in 2026 naar €2.748.000 in 2027. Deze stijging wordt toegeschreven aan de hogere bijdrage aan de GGD. Kan het college toelichten welke concrete oorzaken aan deze kostenstijging ten grondslag liggen en welke maatregelen worden genomen om deze kosten beheersbaar te houden? **Antwoord** Zie het antwoord op vraag 12a CDA.